

*« War-zu un doare da geñveriañ ar c'helenn
brezhoneg hag ar c'hembraeg e-pad an 3
vloavezh kentañ a-raok ar skol pe e-penn
kentañ ar skol»,*

*Elfennoù kentañ evit Bro Gembre
(beaj enklask 3 miz – Meurzh / Mae 2024)*

UNIVERSITÉ
RENNES 2

Renan KERBIQUET – skol-veur Roazhon 2, kenrenerezh :
Skol-veur Roazhon 2 – Dr. Erwan HUPEL / Celtic BIm (Breizh)
Skol-veur Aberystwyth – Dr. Delyth JONES / rann an deskadurezh (Bro Gembre)

Métodologiezh evit un doare keñveriañ

Liveoù kelenn evit un doare keñveriañ etre Breizh ha Kembre

France (Brittany)		Wales		
Maternelle / Nursery School	Toute Petite section (2- 3 years old)	Nursery school / kindergarten / playgroup / Year 1 elementary school	Cylch Meithrin	FOUNDATION LEARNING (Keys stage 1)
	Petite Section (3-4 years old)		Nursery class (3 years old 1st Sept)	
	Moyenne Section (4- 5 years old)		Reception class	
	Grande Section (5 - 6 years old)		Year 1	
Ecole élémentaire / Elementary school	CP (cours préparatoire) (6-7 years old)	Elementary School	Year2	Keys stage 2
	CE1 (cours élémentaire , first year) (7- 8 years old)		Year 3	
	CE1 (cours élémentaire , second Year) (8- 9 years old)		Year 4	
	CM1 (cours Moyen first year) (9- 10 years old)		Year 5	
	CM2 (cours Moyen, second year) (10-11 years old)		Year 6	

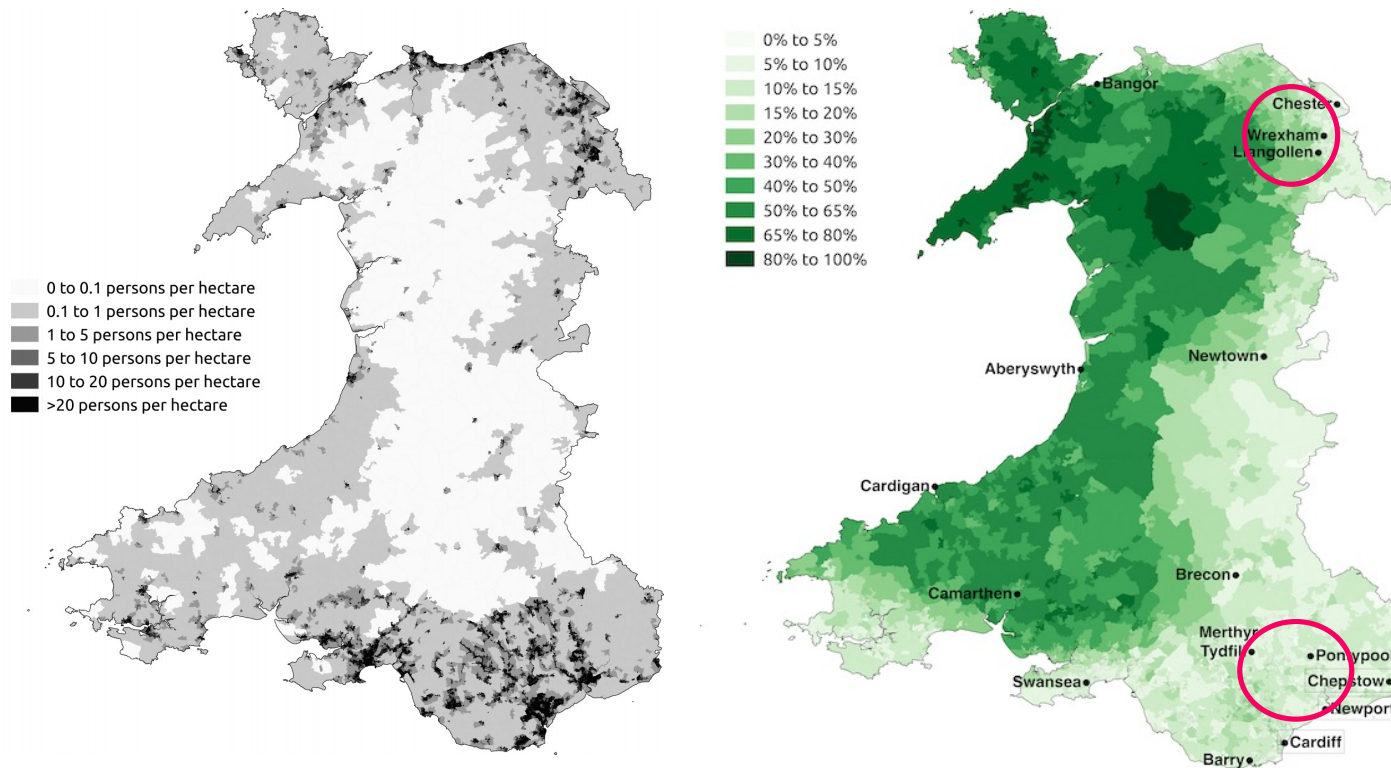
Cymraeg vs Brezhoneg

Traoù heñvel e-keñver ar framm etre ar yezhoù hag heñvel e-keñver an diforc'hioù gant ar saozneg hag ar galleg er sintaks hag urzh ar gerioù (*Voir : Stephen, J. (2000). Aspects of early bilingualism in Brittany and Wales. Ikastaria, 12, 177-188.*)

Sintaks mod VSO : Welais i John / Gwelet 'm eus Yann (*Voir: Fell, B. Celtic Syntax: A Unified Approach.*)

- ✓ Spizerioù strizh unander (br : ar /an/al ; cy : y/yr/ 'r) hag amstrizh (br : ur/un/ul , cy : ∅)
- ✓ diforc'hañ an niver : unander / liester d.s : br : vioù / cy : wyau + unanderenn (br : gwezenn / cy: coeden)
- ✓ Jener ha kemmadurioù :
 - br : mab / cy : mab, br : ar mab / cy : y mab
 - br : merc'h / cy : merch, br: ar verc'h / cy : y ferch

An tachennoù gweladennet

Census 2011, feur kembraegerien

Dastum roadennoù eus penn kentañ Meurzh betek diben Mae 2024 war daou dakad :

- 👉 Er Biz : kontelezh Wrexham,
- 👉 Er Gevred : kontelezhioù Caerphilly, Rhondda Cynon Taf, Blaenau Gwent, Monmouthshire,

4 *Cylch Meithrin* (2-3 bl) ha 7 skol *Ysgol Gymraeg* : 12 klas : *Meithryn* (3-4 bl), *Derbyn* (4-5 bl) *blwyddyn 1* (5-6 bl).

Un nebeut merkoù evit an deskadurezh kembraeg

Skol gentañ digoret e 1939 (Primary welsh-medium school) e Aberystwyth,

Skol gentañ ofisiel ha publik e 1947 e Llanelli (Local Authority). Skolioù kembraeg mod « *maintenance language / heritage language* » evit kerent ha bugale o komz ar yezh er gêr,

Education Act eus 1966 o termenañ ur « *welsh-medium school* » (muioc'h evit 50 % eus an danvezioù kelennet e Kembraeg),

Abaoe an emrenerezh (Devolution) e 1997, barregezh war an deskadurezh, met en ur zerc'hel framm ar « Local authority » o deus dalc'het an dorn an dorn war ar merañ skolioù, ar c'hoskor, ar priorelezhioù lec'hel a-fed deskadurezh (dre kontelezhioù),

Education Reform Act 1998 (*National Curriculum*) : Kembraeg , danvez ret evit ar skolidi eus 5 bloaz betek 16,

Meur a steuñv evit an deskadurezh : programm « ***laith Pawb*** » (2004), « ***Foundation Phase*** » (2008 – 2011) kreizennet war **ar vugale etre 3 ha 7 vloaz**, « ***Cymraeg 2050 : Welsh language strategy*** » (2017) (1 million kembraegerien).

Elfennoù ouzhpenn : Ysgolion Cymraeg

- ✓ **352 skol gentañ « Welsh-medium schools »** (da nebeutañ 70 % eus an danvezioù e Kembraeg) : 32 % eus ar skolioù , 55 300 skoliad, 21 % eus ar boblañs skol (2022),
- ✓ Sistemoù all met nann diorret **62 skol** (*Dual Stream, English with significant Welsh : etre 20 % ha 50 % eus an danvezioù kelennet e Kembraeg*) : **7 500 skoliad, 5% eus ar boblañs skol,**
- ✓ **Ha 803 « English Medium Schools »**: **195 000 skoliad, 74 % eus ar boblañs skol** e live kentañ,
- ✓ Ur sistem « **Ysgol Gynradd Gymraeg** » disheñval etre ar c'hontelezhioù hag ar feur a **vugale** L1 Kembraeg ha L2 Kembraeg (sifroù 2002).
 - ✓ Gwynedd : 54% , Anglesey (Ynys Môn) : 34 % eus ar vugale o komz kembraeg er gêr
 - ✓ Ha Wrexham : 1,4 % , Caerphili : 0,3% , Monmouthshire : 0,4 % , Blaenau Gwent : 0%.

Elfennoù ouzhpenn : rouedad Mudiad Meithrin

- ✓ Mudiad Meithrin eo ar bourchaser pennañ hag aesaer servijoù diwall ar vugale hag desaverezh abred e kembraeg er gennad nann publik,
- ✓ Krouet eo bet e 1971, anv kentañ « *Ysgolion Mudiad Meithrin* »,
- ✓ 454 « **Cylchoedd Meithrin** » a ginnig dalc'hoù bemdez evit diwall ar vugale hag evit an deskiñ abred evit bugale **etre 2 ha 4 bloaz (11 000 bugel)** ha 44 vagouri a ginnig servijoù da wareziñ ar vugale bemdez.
- ✓ 358 strollad **Ti a Fi** a ginnig d'ar vugale adalek ar c'hanedigezh betek an oad-skol, kerkoulz ha d'o zud/an dud kerkoulz ha d'o zud/an dud e karg en em gavout ur wech ar sizhun.
- ✓ Programmoù all : **Clwb Cwtsh** , stummadur war 8 sizhun dre vizio ha gant tolpadegoù evit ar gerent , **Cymraeg i blant**, programm stummañ evit ar gerent nevez, evit sikour anezho da gomz ha da implijout un tamm kembraeg gant o babig (*Baby Message, Baby yoga, Welsh rhyme time and sign*) **ha** programm enklask **Siarad Babi** : raktres kentañ seurt-se evit ar c'hembraeg, e bal anaout ur c'horpus kentañ evit babigoù.
- ✓ Stummadur evit skolaerion e skolioù kembraeg , dre ar « *Local Authorities* »
- ✓ un **aozadur karitez** (« charity organization ») a implij 300 den hag ivez tro 1 500 a dud a labour er Cylchoedd Meithrin, ezel eus ar rouedad, skoazellet gant gouarnamant Bro Gembre.

An dastum roadennoù

- ✓ Enrolladennoù video, ha treuzskrivadurioù lidoù hag obererezhioù troet war ar yezh dre gomz.
- ✓ Eskemmoù gant an dud a vicher ha notennoù
- ✓ Enrolladennoù audio (obererezhioù lenn) : n'int ket korvoet betek-henn.

16	Teacher	Sut mae'r tywydd heddiw?	
17	Child	Heulog	
18	Other child	Heulog	
19	Teacher	Ac ydy hi'n heulog nawr? + Mae hi'n typin bach yn heulog	
20	Child	OH Mae puddle	<i>The child mixes Welsh and English because he doesn't know the word for "puddle".</i>
21	Teacher	Tipyn bach yn wlyb	
22	Child	Mae puddle / a mae b(l)wrw glaw ++ MAE b(l)wrw glaw yn y bath	<i>The child wants to say "bwrw glaw".</i>
23	Other child	Mae'n haul/	
24	Teacher	Mae hi'n gwlyb + a little bit wet + Mae hi'n gwlyb	
25	Child	Mae b(l)wrw glaw + b(l)wrw glaw typin bach	
26	Teacher	Typin bach ++ ni'n gallu rhoi mae'n gwlyb heddiw + achos mae'n gadael pwllau ar y llawr + puddle + pyllau	<i>The teacher puts the label with rain</i>
27	Child	Mae hi'n XX	
28	Other Child	Maen'n heulog	
29	Teacher	Mae'n gallu bod yn bwrw glaw ++ ac hefyd dwedodd rhywun + bod hi'n heulog + Ydy hi'n typin bach heulog heddiw?	
30	Children	Na	
31	Teacher	Ydyn ni mynd i roi typyn bach yn heulog + ni'n gallu rhoi yma + ni'n hoffi glaw ac/+ glaw ac haul hvna'n neis	
32	Child	I went XX	
33	Other child	Mae'n enfys	
34	Teacher	Mae mynd i neud enfys gobeithio + rwy'n hoffi enfys +++(./.) + wna'i trio feindio mis Mae + mae mis Mae wedi mynd ar goll	<i>The teacher summarises the situation for the date with one item lost, the month</i>
35	Child	Mis Mae	
36	Other child	Dydd Marwth	

un hent : ar soubidigezh abred

« Tizhout », Aozadur ensellerezh evit an deskadurezh hag ar stummadur evit Bro Gembre, archantaouet gant gouarnamant Bro Gembre met dizalc’h (Education Act, 1992)

Danevell Estyn (2022) Welsh Immersion Education - Strategies and approaches to support 3 to 11-year-old learners

- ✓ *“**Early immersion** means introducing and using the Welsh language as the only language of teaching (with very few exceptions) in the foundation phase in Welsh-medium and bilingual non-maintained settings and schools. In the best practice, this means that the Welsh language is introduced purposefully to learners in **specific language sessions**, in addition to providing **frequent opportunities for them to acquire and apply their Welsh language skills** through rich experiences both inside and outside the school.”*

Croesi'r Bont (Mudiad Meithrin)

- ✓ Pal ar programm soubidigezh **Croesi'r Bont** eo kinnig **patromoù yezh d'ar vugale yaouank** (2-3 bloaz) dre al lidoù, kanaouennoù « modern », implij kornioù c'hoari niverus, oberezhioù plijus, istorioù ha videoioù evit an treuzkas er familhoù,
- ✓ **Ur programm evit skoazellañ an implijidi** (nann gelennerien) da **soubañ ar vugale e kembraeg** (ar « **penaos ?** ») hag en ur vroudañ an treuzkemm hag an darempredoù yezh etre ar Cylch hag ar skol,
- ✓ **Ur programm stummañ** ar c'hoskor o labourat er Cylchoed Meithrin,
- ✓ **Ur programm implijet e-barz 126 Cylch** (*kroget ar prgramm e 2017 dre al labour enklask Siân Wyn Siencyn, « Some issues in the introduction of Welsh as a second language to children under five », 2000).*

Croesi'r Bont
Cynllun Trochi Iaith Cenedlaethol Mudiad Meithrin
Camau 1 - 3
Fersiwn Deheuol

Croesawu

CAM 1

Deall
Bore da
Prynhawn/P'nawn da
Dere i mewn / Dewch i mewn
Tynna dy got (cot)
Rho dy got ar y bachyn
Da iawn ti
Da iawn chi
Dyna fachgen da (bachgen)
Dyna ferch dda (merch)
Dere i chwarae

Dweud
Bore da
Prynhawn/P'nawn da

CAM 2

Deall
Wyt ti'n iawn?
Sut wyt ti?
Wyt ti eisiau chwarae gyda'r ...
blociau / jig-sos / toes?

Dweud
Ydw/Ydw, diolch
Dw i'n ...
iawn / hapus / drist (trist)
Dw i wedi blino
Ydw

mudiad meithrin
arbenigwyr y blynyddoedd cymru

Croesi'r Bont

Met programm ebet evit ar skolioù kembraeg...

- ✓ N'eus programm sturiant ebet a-live Bro Gembre evit pezh a sell ouzh ar patromoù yezhel , korpus gêrioù da gelenn e kembraeg.
- ✓ Ur « Curriculum » nevez (abaoe miz Gwengolo 2022) a chom kazi mut war ar sujed...
- ✓ Ur varregezh diouzh ar c'hontelezhioù (« local authorities ») met nebeut a dra.. (estreget Wrecsam) .

▼ Literacy: Listening

Progression step 1

Listening for meaning

I can listen to, understand and use basic concepts in language, e.g. *position and comparison*.

Welsh medium statement: I can show awareness that some sounds change at the beginning of words, e.g. *dau gi, y gath*.

Progression step 2

I can listen to, understand and infer the gist of what I hear.

Welsh-medium statement: I can understand that some words have different forms, e.g. *plural forms (car>ceir), verb forms (gweld>gwelais), prepositions (ar hi> ami hi), the question and answer system (Ydy? Ydy/Nac ydy), and mutations*.

Progression step 3

I can listen to, understand, infer, interpret and recall the general meaning of what I have heard.

▼ Literacy: Speaking

Progression step 1

Progression step 2

Welsh-medium statement: I can identify the sounds that often change at the beginning of words and apply those changes in some mutable contexts, e.e. *yn gyflym, digon o le*.

Progression step 3

Welsh-medium statement: I can identify when a word has undergone mutation, and can apply those same changes in many obligatory contexts, including:

- soft mutation after 'ei' masculine, e.g. *ei goes ef*, and after numerous prepositions
- soft mutation (but not ll or rh) when a noun or an adjective follows 'yn', e.g. *yn gyflym*
- nasal mutation after 'fy', e.g. *fy nghoes i*, and after the spatial preposition 'yn', e.g. *ynghaerffili*
- aspirate mutation after 'ei' feminine, e.g. *ei choes hi*, and for nouns with human referents.

An doare d'ober e skolioù kembraeg...

- ✓ Programmoù ha progressadurioù savet dre skolioù gant traoù amresis (« naturel ») betek traoù resis kenañ,
- ✓ Ur sevenadur boutin a-fed deskiñ ar yezh rak al lod vrasañ eus ar gelennerzed hag ar skoazellerezd zo tremenet dre ar skolioù kembraeg ha lod a zo « native speakers »
- ✓ Un diouer a zanvezioù pedagogel publik evit ar yezh dre gomz kempouezet gant dafar lakaet enlinenn e lec'hiennoù kenlabour (twinkl.com, wordwall.net, ...)
- ✓ An implij dafar [Mudiad Meithrin](#) ha [program, dafar Cyw S4C](#) (3-6 bloaz) (lec'hiennoù, appoù, chadennoù youtube, ...)

Continwrm Llafar Ysgol Min y Ddôl

Meithrin	Derbyn	1	2	3	4	5	6
Cyfarth a Chwrteisi Bore Da, Prynhawn Da, Nos da. Sut wyt ti? Dwi'n... Beth ydy dy enw di?...ydw i. Ble wyt ti'n byw? Dwi'n byw yn... Pa liw ydy dy, di? (lysgald/walk) Mae gen i... Ga i... Os gwelwch yn dda. Diolch yn fawr. Mynegi teimladau Wyt ti'n hoffi...? Ydw/Nac ydw. Dwi eisiau... Wyt ti eisiau...? Ydw/Nac ydw. Ga i fynd...	Cyfarth a Chwrteisi Beth ydy ei enw? ...ei enw ydy... Oes gen ti frawd/chwaer? Oes, mae gen i... Nagoes, does gen i ddim... Wyt ti...? Ydw/Nac ydw. Faint ydy dy oed di? Dwi'n...oed. Mynegi teimladau Ga i... Dwyd i ddim yn hoffi... Diolch yn fawr. Mynegi teimladau Oes gen ti...? Oes/Nac oes. Dwi eisiau... Pam? Oherwydd... Mae o/hi eisiau... Pam wyt ti'n...? Sut wyt ti'n teimlo? Ga i...	Cyfarth a Chwrteisi Sut wyt ti? Dwi'n... Dwyd i ddim yn... Ga i fenthyg...os gwelwch yn dda? Ce/Na Chei Dw i... Wrth fy modd Ar ben y byd Wedi cael llong b Bron ð llwgu Yn teimlo fel rho'r ffidi yn y to. Gawn ni... Mynegi teimladau Beth wyt ti'n hoffi... Dwi'n hoffi... Mae'n gas gen i. Mae'n well gen i Wyt ti'n...? Ydw/Nac ydw. Pam? Oherwydd... Mae o/hi eisiau... Dwi'n meddw...oherwydd Rwyf eisiau...	Cyfarth a Chwrteisi Dw i... Wrth fy modd Ar ben y byd Ar ben fy nigon Wedi cael llond bol Bron ð llwgu Yn teimlo fel rho'r ffidi yn y to. Gawn ni... Sut wyt ti/ydych chi? (Gwahaniaethu ti/chi) Rwy'n/Rydyn ni'n Gyffrous. Da lawm, diolch. Iawn, diolch. Eithaf da, diolch Gweddiol, diolch	Cyfarth a Chwrteisi Sut wyt ti/ydych chi? Rwyf...Rydyn ni... Wrth fy modd / wrth ein boddau Ar ben y byd Ar ben fy nigon / ar ben ein digon Wedi cael llond bol Wedi bilino'n ian Bron ð llwgu	Cyfarth a Chwrteisi Sut wyt ti/ydych chi? Da lawm, diolch Ardderchog Ar ben y byd Ddim yn eidda'eitha' da. Dwyd i ddim yn teimlo'n dda heddiw. Torri asgwn cefn y gwaith. Tân ar fy nghroen. Teimlad ym mbr...	Cyfarth a Chwrteisi Gyda fy mhen yn fy mllu. Yn wyti fel y galchen. Traed moch. Torri asgwn cefn y gwaith. Tân ar fy nghroen. Teimlad ym mbr...	
Meithrin a Derbyn							
Mynegi teimladau				Gweithgareddau			
Hoffi Wyt ti'n hoffi...? Ydw / Nac ydw.				Wyt ti'n hoffi? (Bwyd) https://wordwall.net/resource/16382425 Wyt ti'n hoffi? Ydw / Nac ydw https://www.wordwall.net/resource/54208052 Wyt ti'n hoffi? Dwi'n hoffi / Ydw i ddim yn hoffi https://wordwall.net/resource/54207666			
Dwi'n hoffi... Dwyd i ddim yn hoffi Dydy o/hi ddim ...				Bwydydd gwahanol https://www.canva.com/design/DAFee7wS6qo/p69HP04yNzNuZe9x2aYnaA/view/utm_content=DAFee7wS6qo&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publishsharelink			
Oes gen ti...? Oes / Nac Oes				Oes gen ti? Oes / Nac oes https://wordwall.net/resource/54209817			
Wyt ti eisiau...? Ydw / Nac ydw. Dwi eisiau... Rydyn ni eisiau... Mae o/hi eisiau ...				Chwarae rôl caffï. Defnyddio cerdyn geirfa Bwyden 'Wyt ti eisiau?'			
Sut wyt ti'n teimlo? Dwi' teimlo'n... oherwydd Pam wyt ti'n...?				Cân Croes'r Bont - Sut wyt ti'n teimlo heddiw? Cysylltu teimladau https://wordwall.net/resource/54501316			
Ga i fynd... (e.e i'r toiled?) Ga i... Ce/Na chei... Os gwelwch yn dda. Diolch Plis							
Beth sy'n bod? Mae gen i... Does gen i ddim... Mae ganddo fo / hi...				Chwarae rôl ysbyty			

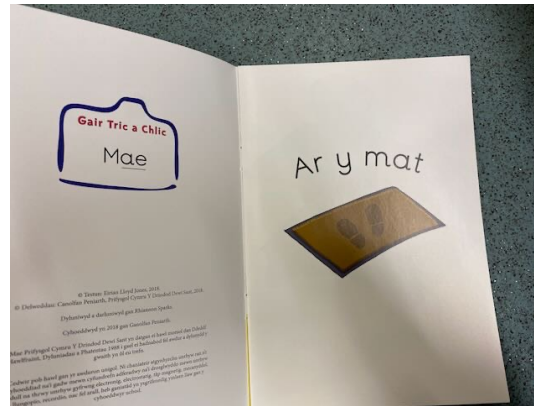
Met un hentenn lenn o frammañ deskiñ ar yezh

- ✓ Ar memes hentenn lenn implijet en holl skolioù Cymraeg ([Tric a Chlic](#)) (3- 7 bloaz) a grog abred er skoliata (live Meithrin / re vihan , adalek miz Genver) gant 3 live evit ar « *foundation phase 3/7* », nevezet e 2024 get un heuliadenn lenn nevez [Dyna Chi Dric](#) (21 levr evit ar 4-8 blez)
- ✓ Gant un ti-embann dafar pedagogol [Penniarth](#) savet gant skol-veur *University of Wales, Trinity Sant-David/ Prifysgol Cymru, Y Drindod Dewi Sant*.
- ✓ Ur stumm « pleustriñ » (ar memes gerioù, frazennoù pe dost e levrioù kentañ , Cam 1)

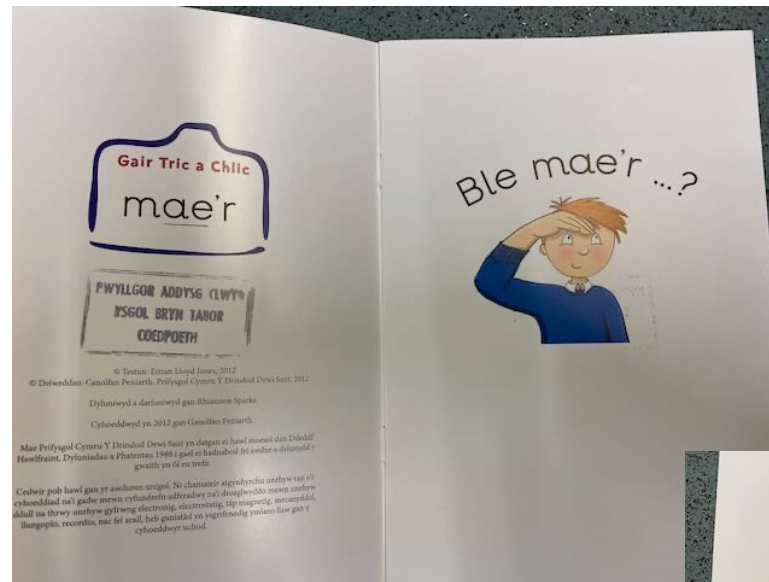
Ur skouer o frammanñ deskiñ ar yezh

✓ 2 skouer evit Cam 1 (1)

Ur skouer o frammañ deskiñ ar yezh

✓ 2 skouer evit Cam 1 (2)

Disoc'hoù pennañ evit poent

- ✓ Al lenn o frammañ ar yezh dre gomz,
- ✓ Un implij sistematek eus al lidoù er skolioù (ysgolion Cymraeg) diazezet evit ul lodenn war al labour kaset da benn gant « Mudiad Meithrin » (patromoù yezh ha kanaouennoù savet a-ratozh) dreist holl er c'hlasoù « Meithrin » (nursery),
- ✓ ur gevrat « pleustriñ » (al lavar lâret endro) staliet etre ar skolaerezed hag ar skolidi,
- ✓ Nebeut tre a saozneg implijet (evit heñchan ar gompren evit ur gêr aliesañ), meneget alies an hentenn « sandwich »,
- ✓ Skolaerezed ha skoazellerezed tremenet dre ur skoliata e « Ysgolion Cymraeg » : ur sevenadur boutin e-keñver an deskiñ e kembraeg,
- ✓ Pouez ar « c'haos » yezhel (eskemmoù etre an dud gour er c'hlas) evit sevel un endro mat evit deskiñ ar yezh gant ar vugale (alies 3 den o labourat er c'hlasoù Meithrin / Derbyn)